

ע"פ 10825/09/16 - מוחמד אבו עריבאן, ראמי נופל נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 10825-09-16 נופל נ' מדינת ישראל
ע"פ 10395-09-16 אבו עריבאן נ' מדינת ישראל
לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד
כבוד השופטת זהבה בוסתן
כבוד השופט ד"ר שמואל בורנשטיין
המעוררים 1. מוחמד אבו עריבאן
2. ראמי נופל
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

המעוררים הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בת"פ 15848-10-15 (בית משפט השלום ברחובות) בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, התפרצות למקום מגורים בצוותא, פריצה לרכב בכוונה לבצע גניבה בצוותא (שתי עבירות), גניבת רכב בצוותא (שתי עבירות) וגניבה בצוותא חדא.

בנוסף הורשע המערער 1 בלבד בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח.

המעורר 1 נידון ל- 36 חודשי מאסר, הכוללים הפעלת מאסר על תנאי בן 12 חודשים, שהיה תלוי ועומד נגדו, במצטבר לעונש של 24 חודשי מאסר שהוטל עליו בתיק נושא הערעור; ל-6 חודשי מאסר על תנאי בתנאים המפורטים בגזר הדין, לתשלום קנס בסך 10,000 ₪, לתשלום פיצוי בסך 5,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים; לשלילת רישיון נהיגה בפועל למשך שנה מיום שחרורו, ולמשך 3 חודשים על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע.

המעורר 2 נידון ל- 24 חודשי מאסר; ל-6 חודשי מאסר על תנאי בתנאים המפורטים בגזר הדין, לתשלום קנס בסך 10,000 ₪; לתשלום פיצוי בסך 5,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים וחולט לאוצר המדינה רכבו מסוג יונדאי, מס' רישוי 6645-05-7.

מלכתחילה הוגשו הערעורים כלפי הכרעת הדין וכלפי גזר הדין, אך במהלך הדיון קיבלו המערערים את המלצת בית המשפט וחזרו בהם מהערעורים על הכרעת הדין.

עובדות כתב האישום

1. המתלוננים, בני זוג המתגוררים במושב בן זכאי, הם בעלים של רכב מסוג ג'יפ קאיה ורכב מסוג ג'יפ

עמוד 1

מרצדס.

עובר ליום 2.10.15 בשעה 04:43, קשרו המערערים ושניים אחרים (הנאשמים 3 ו-4 בכתב האישום) קשר לפרוץ לבית המתלוננים, לשם גניבת רכביהם, בכך שתאמו ביניהם את מועד ודרך ביצוע הפריצה והגניבה. המערערים והאחרים התפרצו לביתם של המתלוננים, בעודם ישנים בו עם ילדיהם, בכך שנכנסו מבעד לחלון המטבח, גנבו את מפתחות כלי הרכב, ובאמצעותם התפרצו לשני כלי הרכב בכוונה לגנוב אותם ואת הרכוש שהיה בתוכם ונמלטו מהמקום כאשר כלי הרכב עמם.

המערערים והאחרים גנבו ארנק ובו כרטיסי אשראי, רישיון נהיגה, 2,000 ₪ במזומן, 500 אירו, 50 לירות סטרלינג, 6 דולר, שעון יד MICHAEL KORS שהיו ברכב הקאיה, 10,000 ₪ במזומן שהיו ברכב המרצדס ומכשיר סלולארי מסוג I-PHONE 6 שהיה בבית.

רכב הקאיה אותר במחלף בר אילן, על כביש 4 לכיוון צפון, כשהוא נהוג על ידי מערער 1, אשר גרב גרבים לכפות ידיו, מבלי שהחזיק בידו רישיון נהיגה בתוקף. מיד, ובסמוך, אותרו מערער 2 והאחרים ברכב יונדאי שבבעלות המערער 2 כשהם נוסעים בהמשך כביש 4 לכיוון צפון וברשותם מרבית הרכוש הגנוב מרכב הקאיה. בהמשך, אותר גם רכב המרצדס כשהוא נטוש ומונע באזור צומת בני דרום.

גזר דינו של בית המשפט קמא

2. אין משמעות ממשית, לשאלה מי מהנאשמים נכנס לבית המתלוננים, מי גנב בפועל רכוש כזה או אחר, מי גנב רכב זה או אחר שכן מדובר בגוף אחד, בעל מספר זרועות, שפעל להגשמת מטרה עבריינית אחת, שהוגשמה.

3. יש לבחון את האירוע כאירוע עברייני כולל. לאור הנסיבות החמורות של האירוע, לנוכח הפסיקה הנהוגה בתחום, ולאור עיקרון ההלימה, נע מתחם הענישה בין 12 חודשי מאסר בפועל ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

4. בפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ הצדדים לא הוצג גזר דין שהתייחס להתפרצות לדירה, כאשר בני הבית ישנים בו את שנתם, נתון המהווה נסיבה חמורה המעלה את חומרת האירוע העברייני.

5. השיקולים שהנחו את בית המשפט קמא בקביעת העונש בתוך המתחם היו:

נסיבות האירוע במהלכו בוצעה התפרצות לדירה, בשעת לילה, כאשר בני הבית ישנים, עובדה המקימה סיכון ממשי, שהאירוע יעבור מאירוע עברייני רכושי, לאירוע הפוגע בביטחונם הגופני של אנשים.

האירוע בוצע לאחר תכנון ובצוותא, עובדה המהווה נתון לחומרה, שכן שונה מצב הדברים, במסגרתו אדם בודד

מבצע פעולה עבריינית למצב הדברים, שבמסגרתו הוא חובר לאחרים, תוך חלוקת תפקידים ברורה בינו לבין האחרים.

במסגרת ניהול ההוכחות נחשף בית המשפט קמא לראיות המלמדות על יכולת התארגנות מיידית. בין לילה, ולאחר מספר שיחות טלפון, הנאשמים נסעו ברכב היונדאי לקראת מימוש המטרה וגנבו רכוש רב, שכלל שני כלי רכב בשווי נכבד, סכום כסף נכבד ורכוש.

חדירה לביתו של אדם, כשהוא ישן את שנתו יחד עם בני משפחתו, היא בבחינת "חלום בלהות" של כל אדם. יש להעניק לאינטרס הרתעת היחיד, של הנאשמים עצמם, ולהרתעת הרבים, מימד בעל משמעות, אשר יתורגם לענישה קונקרטיה ומוחשית.

6. למערער 1 הרשעה קודמת אחת בעבירות רכוש שבמסגרתה הוא נדון ל- 32 חודשי מאסר בפועל.

לחובתו תלוי ועומד עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים, בר הפעלה. גם באותו תיק אמר המערער 1, עובר למתן גזר הדין "אני מאוד מצטער כי עשיתי טעות גדולה, אני מאוד מתנצל עליה...", דברים זהים לדברים שנשא בפני בית המשפט קמא.

7. העובדה שמערער 1 היה צפוי להינשא לבחירת ליבו, ממש בטרם ביצע את העבירות, אינה צריכה לרבוץ לפתחו של האינטרס הציבורי, שכן "אם נאשם 1 בחר בדרך זו, כלומר, להעניק "מתנת אירוסין" כזו לבחירת ליבו, אל לו להלין אלא על עצמו".

8. למערער 2, שלוש הרשעות קודמות, הכוללות עבירות רכוש ואלימות והוא ריצה עונש של מאסר בפועל בן 6 חודשים.

9. בית משפט קמא התחשב לקולת העונש בכך שהמערערים צעירים, משתייכים למשפחות קשות יום, וגדלו בתנאי חיים קשים. המערערים לא נקטו באלימות בפועל, הרכבים שנגנבו הוחזרו, ורוב הרכוש נתפס והוחזר לבעליו.

10. כמו כן התחשב בית המשפט קמא בכך שהמערער 1 היה עצור מיום האירוע ואילו המערער 2 שהה במעצר בית במשך תקופה נכבדה לאחר שאף הוא היה עצור פרק זמן מסוים.

11. בשקלול הנתונים הגיע בית המשפט קמא למסקנה שיש לגזור את עונשם של המערערים בתוך מתחם הענישה ולחומרה, והטיל עליהם את העונשים המפורטים בפתח פסק הדין.

נימוקי המערער 1 לעונש

12. מדובר בעונש חמור כאשר לא ניתן משקל ראוי לנטילת האחריות של המערער 1, שקשר עצמו מלכתחילה לגניבת רכב הקאיה ותרם לעיבוי הראייתי בתיק וכנגד כלל הנאשמים. המערער עשה כל שניתן במטרה לחסוך מזמנו השיפוטי של בית המשפט והדבר לא מצא את ביטויו בגזר הדין.
13. בימ"ש קמא לא התחשב די הצורך בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער 1, ובכלל זה בגילו הצעיר, ברקע המשפחתי בו צמח, בהעדר דמות אבהית ובעובדה שאמור היה להינשא באותה תקופה ממש.
14. המערער היה עצור עד תום ההליכים והדבר היווה עונש נלווה וממשי במנותק מתקופת המאסר.

נימוקי המערער 2 לעונש

15. בשונה משני הנאשמים האחרים, המערער 2 שהה במעצר בית כשמונה חודשים. נתון זה אמור היה לבוא בשיקולים לקולא ולקבל ביטוי בגזר הדין.
16. בימ"ש קמא לא סבר שיש להבדיל בין הנאשמים, אך בפועל, עונשו של המערער 2 הוא החמור ביותר, בהתחשב בעובדה כי בנוסף לעונשים שנגזרו על האחרים (קנס ופיצוי), רכבו חולט.
17. בית משפט קמא שגה כשהורה על חילוט רכבו של המערער משני טעמים עיקריים:
- א. אין לומר כי הרכב שימש כלי לביצוע העבירות, ובוודאי לא כלי בלעדיו לא ניתן היה לבצען. אין המדובר בכלי ייחודי שבאמצעותו בוצעה העבירה, כגון טרקטור שבאמצעותו נפגע הנכס, בדומה לפסיקה אותה הגישה המדינה.
- ב. היה על בית המשפט קמא להתחשב בחילוט הרכב במסגרת שאר הרכיבים הכספיים של גזר הדין ולהימנע מלהטיל על המערער 2 עונש כלכלי נוסף של קנס ופיצוי.
18. בימ"ש קמא טעה בקביעת הרף העליון של מתחם העונש, שלא היה אמור להיות גבוה מ-24 חודשי מאסר בפועל. בת"פ 64144-01-15, שהוצג בפני בית המשפט קמא, בנסיבות דומות, ביקשה התביעה מבית המשפט לקבוע מתחם עונש ראוי שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר ולא ניתן הסבר מדוע התביעה במקרה דנא ביקשה לקבוע מתחם חמור יותר.
19. בימ"ש קמא לא התחשב בגילו הצעיר של המערער, שהיה בן 21 בעת ביצוע העבירות, ובמצבו המשפחתי המורכב. אמו של המערער, שימשה כמפקחת במעצר הבית בו היה נתון במשך שמונה חודשים ועקב כך נאלצה לעזוב את מקום עבודתה, דבר שפגע קשות בכל המשפחה. על נתון זה היה

להשפיע לקולא על הענישה בפן הכלכלי.

20. המערער 1, שנדון לעונש מאסר זהה, הורשע גם בנהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, ובהתחשב בנתונים אלו, עונשו של המערער 2 חייב היה להיות קל יותר.

21. שני המערערים הפנו לעונשו של הנאשם 4 שנגזר ביום 19.12.16 והוטלו עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות בלבד.

תשובת המשיבה

22. המתחם שנקבע על ידי בית המשפט נמוך מהמתחם לו טענה המשיבה.

המערערים פעלו בחבורה, התפרצו לבית מגורים שבאותה העת ישנו בו בני המשפחה, עובדה המייצרת פוטנציאל לסיכון שהפריצה תסתיים בדרך של פגיעה בנפש.

למערערים יש עבר פלילי והם כבר ריצו עונשי מאסר אך הדבר לא הרתיעם.

23. באשר לעונשו של נאשם 4, מדובר בנאשם ללא עבר פלילי ובעונש שעדיין איננו חלוט.

דין והכרעה

24. לאחר ששמענו את טענות הצדדים ושמונו לנגד עיננו את מדיניות הענישה בעבירות של פריצה לבית מגורים, לא מצאנו נימוק להתערב במתחם העונש שנקבע על ידי בית המשפט קמא, ואף לא בעונשי המאסר שהוטלו על המערערים שהם באמצע המתחם.

25. בית המשפט קמא הפנה לשורת פסקי דין בהם הוטלו על נאשמים בעבירות של התפרצות לבית וגניבה בצוותא עונשי מאסר שבין 12 חודשי ל- 24 חודשי מאסר. ואולם, כפי שציין בית המשפט קמא אף לא אחד מפסקי הדין התייחס למקרה בו ארעה ההתפרצות שעה שבעלי הבית ישנו בדירה.

אף אנו, כמו בית משפט קמא, רואים בנסיבה זו נסיבה לחומרה המצדיקה קביעת רף עליון גבוה והשתת עונש ברף האמצעי של המתחם.

26. בית המשפט קמא לא התעלם מנסיבותיהם האישיות של המערערים ושיקלל אותם בסופו של יום באיזון בכולל.

המערערים חברו יחדו לפרוץ לבית, בו ישנו באותה עת בני הבית, וגנבו מתוכו את מפתחות כלי הרכב של בעלי הבית ובאמצעותם גנבו את כלי הרכב ורכוש שהיה בבית ובכלי הרכב.

לכל אחד מהמערערים יש עבר פלילי והוא ריצה עונשי מאסר בעבר אך הדבר לא הרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירה נוספת. למערער 1 הרשעה קודמת אחת, בגינה תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בר הפעלה שהופעל על ידי בית המשפט קמא במצטבר ואילו למערער 2 שלוש הרשעות קודמות.

בנסיבות אלה, עונשי המאסר שהטיל בית המשפט קמא על שני המערערים, מאזן נכונה את השיקולים לקולא ולחומרה בהתייחס לכל אחד מהם, ואין מקום להתערב בו.

27. אשר לטענת מערער 2 בעניין חילוט רכבו, הרי שרכב זה שימש להגעתם של המערערים למקום ביצוע העבירות וכן לצורך הימלטותם ממנו. על כן צדק בית משפט קמא כשהורה על חילוט הרכב. יחד עם זאת, לאור העובדה שהרכב שייך למערער 2, וחילוטו מהווה רכיב עונש נוסף שהוטל עליו בלבד, יש מקום להתחשב בעובדה זו ולהפחית במידת מה מהקנס שהוטל עליו.

28. באשר לעונשו של הנאשם 4, שנידון ל- 6 חודשי מאסר בעבודות שרות, מדובר בגזר דין שעדיין איננו חלוט ועל כן לא ניתן להסתמך עליו. יתרה מכך, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין זה, מעיון בגזר דינו של הנאשם 4 עולה כי הוא נעדר עבר פלילי, הוגש בעניינו תסקיר חיובי הוא איננו בעל קווי אישיות עברייניים מגובשים ובית המשפט קמא ראה לסטות בעניינו ממתחם העונש מטעמי שיקום.

30. לאור האמור אנו דוחים את הערעור בעניינו של המערער 1.

אנו מקבלים את הערעור של מערער 2 וקובעים כי הקנס שיוטל עליו יהיה בשיעור של 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתם.

יתר רכיבי העונש בעניינו של המערער 2 ישארו על כנם.

ניתן היום, י"ח שבט תשע"ז (14 פברואר 2017), במעמד ב"כ הצדדים והמערערים.

שמואל בורנשטיין, שופט

זרבה בוסתן, שופטת

**אברהם טל, נשיא
אב"ד**